

Groenbeleids- en beheerplan 2024-2033

De raad van de gemeente Hulst;

BESLUIT:

Vaststelling van het Groenbeleids- en beheerplan 2024-2033.

Samenvatting

In dit groenbeleids- en beheerplan geeft de gemeente Hulst weer hoe zij invulling geeft aan haar plichten en wensen ten aanzien van de inrichting, het beheer en het onderhoud van het openbaar groen. Het geldt voor de periode 2024-2033 en is een onderbouwing voor adequaat beheer van het groen. Het plan biedt inzicht in het aanwezige areaal, het beschrijft de gewenste beheer kwaliteit en geeft aan welke kosten hiermee gemoeid zijn.

De gemeente Hulst heeft 199 ha aan groenareaal in beheer. Dit is opgedeeld in openbaar groen, begraafplaatsen, sportaccommodaties, bos en water.

In de gemeente Hulst wordt voor het beheer onderscheid gemaakt in drie kwaliteitsniveaus:

- centrumgebieden en zichtlocaties daarbuiten → niveau A (hoge kwaliteit);
- overig gebied binnen de bebouwde kom → niveau B (basis kwaliteit);
- buitengebieden en industriegebieden → niveau C (lage kwaliteit).

Uit de doorrekening van de kwaliteitsniveaus blijkt dat het beschikbare budget voldoende is om de gewenste kwaliteit in stand te houden.

Het groenbeleids- en beheerplan is naast een beleidsmatig en strategisch plan ook een praktisch plan dat invulling geeft aan het dagelijks beheer en onderhoud.

Groenbeleid is in grote lijnen verwoord in het in 2011 vastgestelde Groenstructuurplan. Voor zover er in de tijd afwijkingen zijn ontstaan door wet- en regelgeving en nieuwe inzichten, zijn deze hier opgenomen. De thema's geven een duidelijke visie op het beheer: uitgifte van snippergroen, burgerparticipatie, flora en fauna, renovaties groen en inrichtingseisen voor de buitenruimte. Bij het laatste thema komt klimaatadaptatie en zonnepanelen en bomen aan de orde.

1 Inleiding

1.1 Onderwerp

Hulst is een gemeente waarbij groen voor de inwoners een belangrijke plaats inneemt in beleving en woongenot. Ook voor de bezoekers van de gemeente Hulst levert de groene uitstraling een meerwaarde. De invulling van de groene inrichting en het beheer en onderhoud daarvan vormen het onderwerp van dit plan.

1.2 Aanleiding

De gemeente Hulst staat met haar groenvoorziening voor een nieuwe planperiode. Het huidige groenbeleids- en beheerplan loopt van 2019 tot 2023. Naast het aflopen van de geldigheidsduur van het groenbeheerplan 2019 tot 2023 zijn er andere belangrijke redenen om een nieuw beheerplan op te stellen. Ontwikkelingen op het gebied van wetgeving, gewijzigde inzichten in de wijze van het beheer en onderhoud en intensievere betrokkenheid van de burgers bij de inrichting van de openbare ruimte maken het noodzakelijk om een nieuwe visie vast te leggen. Ontbrekend beleid moet worden geformuleerd zodat dit de basis kan vormen voor het nieuwe groenbeleids- en beheerplan.

1.3 Inhoud groenbeheer- en beleidsplan

In dit groenbeleids- en beheerplan geeft de gemeente Hulst weer hoe zij invulling geeft aan haar plichten en wensen ten aanzien van de inrichting, het beheer en het onderhoud van het openbaar groen. Het geldt voor de periode 2024-2033 en is een onderbouwing voor adequaat beheer van het groen. Het plan biedt inzicht in het aanwezige areaal, het beschrijft de gewenste beheer kwaliteit en geeft aan welke kosten hiermee gemoeid zijn.

Het groenbeleids- en beheerplan is naast een beleidsmatig en strategisch plan ook een praktisch plan dat invulling geeft aan het dagelijks beheer en onderhoud. In dit plan krijgen snippergroen, boomveiligheidsregistratie, beeldgericht werken en het actueel houden van de administratie in het beheersysteem extra aandacht. Daarnaast zijn klimaatverandering en biodiversiteit actuele thema's die in het groenbeleid een plek krijgen. Het groenbeleids- en beheerplan houdt rekening met landelijke normen en geldende wet- en regelgeving.

1.4 Procedure

Het groenbeleids- en beheerplan houdt rekening met landelijke normen en geldende wet- en regelgeving.

Voor het bestuurlijk traject wordt een definitief groenbeleids- en beheerplan opgesteld. Dit definitieve groenbeleids- en beheerplan wordt via het college van Burgemeester & Wethouders aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling.

1.5 Leeswijzer

In de samenvatting wordt een bestuurlijk overzicht weergegeven.

Hoofdstuk 1 betreft deze inleiding en de procedure om te komen tot een groenbeheer- en beleidsplan.

Hoofdstuk 2 beschrijft het beleidskader en geldende wet- en regelgeving.

Hoofdstuk 3 beschrijft het voorgenomen beleid. Hierin worden groenstructuur, groenbeleid en het boombeleid beschreven.

Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van de aanwezige voorzieningen en het huidig beheer.

Hoofdstuk 5 gaat in op de strategie hoe de gemeente Hulst wil groeien naar een completer groenbeheer.

Hoofdstuk 6 gaat in op de organisatie en werkwijze.

Hoofdstuk 7 gaat in op de benodigde middelen en kostendekking.

Hoofdstuk 8 geeft een overzicht van de keuzes en werkwijzen.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Boomveiligheid

In 2016 is door het CROW de richtlijn boomveiligheidsregistratie opgesteld om invulling te geven aan wetgeving rond boomveiligheid. Deze richtlijn maakt voor boomeigenaren inzichtelijk wat minimaal geregistreerd moet zijn om aan hun zorgplicht te voldoen. Onder zorgplicht wordt verstaan dat elke boomeigenaar de plicht heeft om voldoende zorg te besteden aan zijn bomen. De term 'zorgplicht' komt voort uit eerdere rechtspraak betreffende artikel 6:162 van het Burgerlijk wetboek over onrechtmatige daad. Op grond van dit artikel is een boomeigenaar aansprakelijk voor schade veroorzaakt door de boom als de te besteden zorg voor de boom onvoldoende is geweest. Uit deze rechtspraak blijkt dat onder voldoende zorg het volgende verstaan wordt:

- Er moet aantoonbaar regulier boomonderhoud uitgevoerd worden;
- Er moet aantoonbare controle uitgevoerd worden op gebreken en de maatregelen die uit deze controle voortvloeien moeten uitgevoerd worden.

Om de controle op gebreken aantoonbaar te maken, wordt geadviseerd twee zaken op orde te hebben: gegevensregistratie en een onderbouwing van de controlefrequentie.

2.2 Natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet heeft drie oude wetten vervangen, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Volgens deze wet mag geen schade toegebracht worden aan beschermde dieren en planten. De provincies bepalen nu wat wel en niet toegestaan is in de natuur binnen hun gebied. Zij zorgen voor de vergunningen en ontheffingen.

Het werken volgens een gedragscode voorkomt het aanvragen van vergunningen en ontheffingen.

Gemeente Hulst werkt volgens de Gedragscode soortenbescherming gemeenten. Medewerkers zijn hiervoor opgeleid en een natuurkaart is beschikbaar. Hierdoor wordt zorgvuldig omgegaan met de Wet natuurbescherming.

De Gedragscode soortenbescherming gemeenten is toe te passen voor alle werkzaamheden die vallen onder het begrip 'bestendig beheer' zoals omschreven in de gedragscode. Voor ruimtelijke ontwikkelingen kan ook de Gedragscode soortenbescherming gemeenten worden gebruikt. Hoofddoel van deze gedragscode is behoud en herstel van de biodiversiteit. Daar waar volgens de Wet natuurbescherming beschermde soorten voorkomen, soorten die staan in Bijlage A van de wet, moet wel een ontheffing bij de provincie Zeeland worden aangevraagd.

Het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden verbiedt met ingang van 31 maart 2016 de professionele toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op verhardingen en met ingang van 1 november 2017 voor overig openbaar groen.

2.3 Klimaatadaptatie

In 2018 is het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) vastgesteld. Het DPRA is een gezamenlijk plan van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust in te richten. Klimaatbestendig en waterrobuust gaat over de kwetsbaarheid voor hemelwateroverlast, grondwateroverlast en – onderlast (verdroging), hittestress en risico op overstroming en hoe we daar mee om willen gaan.

Vanuit de Waterwet zijn gemeenten al verplicht om wateroverlast te voorkomen, aandacht te hebben voor de waterkwaliteit en beleid te hebben over grondwater. De Kader Richtlijn Water is nadrukkelijk aandacht voor de kwaliteit van zowel de oppervlaktewater- en grondwaterlichamen.

Duurzaamheid voegt daar nog de aandacht bij voor de flora en fauna. Verbeteren van de biodiversiteit zowel in stedelijk als landelijk gebied zijn daarbij speerpunten.

In dit kader is samen met de gemeenten Sluis en Terneuzen in 2019 een stresstest uitgevoerd om de kwetsbaarheden in beeld te brengen. Ook is in Zeeuws Vlaanderen een eerste aanzet gegeven voor de risicodialoog door het houden van enquête gehouden onder de bevolking en bedrijfsleven.

9 juni 2022 heeft de gemeenteraad van de gemeente Hulst de klimaatadaptatiestrategie Zeeuws Vlaanderen vastgesteld. De strategie houdt in dat er streefwaardes bepaald zijn voor wateroverlast, droogte, hitte en percentage groen in de openbare ruimte. Bij de aanpak van de openbare ruimte moet er op elk thema verbetering te zien zijn na realisatie van de werken. Bij nieuwe ontwikkelingen moet direct aan de streefwaardes voldaan worden.

Door de klimaatverandering stijgt de temperatuur en verschuiven de klimaatzones naar het noorden. Groeiseizoenen worden langer en het weer wordt extremer met name hevige neerslag en droge periodes beïnvloeden de groenvoorzieningen. Planten, bermen en sportvelden kunnen verdrogen. Restricties op het gebruik van grond- en slootwater beperken de mogelijkheden voor watergeven. Als planten en bomen verzwakken krijgen ziekten en plagen een kans.

In aanleg en beheer van groenvoorzieningen zal hier rekening mee gehouden moeten worden:

- Eerder beginnen met onderhoudsronden en dit langer volhouden;
- Toepassen van klimaat robuuste soorten;
- Bergen van water in groenvoorzieningen;
- Voldoende groeiruimte voor bomen (ruimer planten);
- Aandacht voor watervasthoudend vermogen van de bodem (stimuleren bodemleven).

Gebieden die kwetsbaar zijn, zijn met name de zuidelijke delen met zandgrond: Heikant, Hulst, Clinge.

2.4 Exotenbestrijding

Sinds 1 januari 2015 is in de Europese Unie EU-verordening 1143/2014 van kracht. Deze verordening heeft als doel de introductie, verspreiding en impact van invasieve exoten in Europa te beperken. Centraal in de verordening staat een lijst van soorten waarvan de negatieve effecten zodanig zijn dat gezamenlijk optreden op het niveau van de Unie gewenst is. Deze zogenaamde Unielijst is 3 augustus 2016 van kracht geworden.

De Unielijstsoorten zijn gegroepeerd naar het artikel waaronder ze vallen: artikel 17 snelle uitroeiing en artikel 19 beheersmaatregelen. Het Rijk heeft vervolgens de uit de EU-verordening voortvloeiende bestrijdingsmaatregelen grotendeels middels een Ministeriële Regeling overgedragen aan de provincies. De provincie maakt onderscheid tussen artikel 19a en 19b soorten. 19a soorten hebben zich gevestigd maar zijn niet wijdverspreid zodat uitroeien mogelijk is; 19b soorten hebben zich wijdverspreid gevestigd. Voor de gemeente Hulst betreft het, het voorkomen van vestiging van hemelboom (art 19a) en het beheersen van reuzenberenklauw (19b). Japanse duizendknoop staat niet op de unielijst maar is wel een schadelijke en lastig te bestrijden exoot.

Andere overheden hebben een medeverantwoordelijkheid voor hun publieke taak en/of eigendom. Daar waar beheersing of lokale uitroeiing van wijdverbreide invasieve exoten samenvalt met een publieke taak van een andere overheid ligt het initiatief en de verantwoordelijkheid bij het betreffende bestuursorgaan en komen de kosten van de beheersing of lokale uitroeiing primair voor diens rekening. Denk hierbij aan het verwijderen van reuzenberenklauw langs publieke paden door gemeenten. Dit sluit een bijdrage van de provincie in de kosten op voorhand niet uit, mits er (ook) een biodiversiteitsbelang in het geding is.

3 Beleid groene openbare ruimte

In dit hoofdstuk zijn de beleidsuitgangspunten opgenomen voor de inrichting en het onderhoud van de groene openbare ruimte. Per paragraaf is ingezoomd op de diverse elementen van de openbare ruimte.

3.1 Groenstructuur

Groen is een belangrijk onderdeel van de uitstraling van de gemeente Hulst. Het is een van de elementen die bepalend zijn voor het prettig leefklimaat in de kernen en de gemoedelijke uitstraling van de gemeente. Ook draagt het groen bij aan de toekomstbestendigheid ten aanzien van de klimaatontwikkelingen. De gemeente Hulst kent nu enkel voor de kernen Hulst, Clinge en St Jansteen een structuurindeling van het groen. Voor de overige kernen is deze indeling niet goed in te vullen omdat de groenstructuren te kleinschalig aanwezig zijn. In deze kernen is het uitgangspunt dat deze structuren behouden blijven en daar waar nodig verder ontwikkeld worden.

Voor de indeling van de groenstructuur worden de volgende beschrijvingen gehanteerd:

Indeling	Beschrijving
----------	--------------

Hoofdstructuur	Groen dat representatief is voor de hele gemeente. Het betreft de belangrijkste groenstructuren en groengebieden in de kernen die bepalend zijn voor de uitstraling van de gemeente Hulst.
Nevengroen	Groen met functie voor de hele wijk. Het betreft de belangrijkste structuren en groengebieden die van belang zijn voor de oriëntatie in de wijk en/of het gebruik door de gehele wijk.
Overig groen	Groen met aankleedfunctie in de woonstraat, rand van de kern of overhoek. Dit groen is van belang voor de direct aanwonende.

Doel is bestaande structuren te beschermen en richting te geven aan de ontwikkeling van de gewenste structuur. Ook kunnen deze structuurindelingen gebruikt worden voor de keuzes in mate van bescherming, mate van inspraak bij reconstructie of herinrichting, onderhoudsniveau en wel of niet verkopen van gronden met een groene inrichting.

3.2 Groenbeleid

In deze paragraaf zijn beleidsthema's opgenomen die zorgen voor een eenduidig bescherming, ontwikkeling en gebruik van het groen. De thema's geven een duidelijke visie op het beheer: uitgifte van snippergroen, burgerparticipatie, flora en fauna, renovaties groen en inrichtingseisen voor de buitenruimte.

Groenbeleid is in grote lijnen verwoord in het in 2011 vastgestelde Groenstructuurplan. Voor zover er in de tijd afwijkingen zijn ontstaan door wet- en regelgeving en nieuwe inzichten, zijn deze hieronder opgenomen.

3.2.1 Beheer en onderhoud

Daar waar vroeger het groenonderhoud cyclisch georganiseerd was en er werd gewerkt met vaste onderhoudsronden, vindt in de praktijk al enkele jaren een verschuiving plaats naar onderhoud op basis van beeldkwaliteit. Dit laatste betekent dat onderhoud wordt gepleegd waar de beeldkwaliteit onder de vastgestelde norm dreigt te zakken.

In het vorige beleids- en beheerplan is een verdieping van het beeldgericht werken geïntroduceerd. De gewenste beeldkwaliteit is eenduidig omschreven. Aangegeven is welke kwaliteit waar behaald moet worden. Dit bepaalt welke inspanningen nodig zijn en biedt duidelijkheid aan zowel medewerkers als burgers. Het geeft de mogelijkheid om transparant te zijn tegenover de burger over welke kwaliteit van beheer verwacht mag worden.

Om te controleren of aan de gewenste beeldkwaliteit voldaan wordt, is het noodzakelijk om enkele malen per jaar op willekeurige plekken in de gemeente de beeldkwaliteit te meten. Daar waar de kwaliteit onder de norm dreigt te raken wordt bijgestuurd.

Onderscheid wordt gemaakt in vijf kwaliteitsniveaus (zie Tabel 3-1). Van deze vijf kwaliteitsniveaus worden A, B en C door beheerders gebruikt. Kwaliteitsniveaus A+ en D gelden als boven- en ondergrens.

Tabel 3-1 Overzicht kwaliteitsniveaus

Kwaliteitsniveau	Omschrijving	Indicatie kwaliteit
A+	Zeer hoog	Nagenoeg ongeschonden
A	Hoog	Mooi en comfortabel
B	Basis	Functioneel
C	Laag	Onrustig beeld
D	Zeer laag	Functionieverlies, sociale onveiligheid

3.2.2 Gewenste beeldkwaliteit

In de gemeente Hulst wordt voor het beheer onderscheid gemaakt in drie kwaliteitsniveaus:

- centrumgebieden en zichtlocaties daarbuiten → niveau A (hoge kwaliteit);
- overig gebied binnen de bebouwde kom → niveau B (basis kwaliteit);
- buitengebieden en industriegebieden → niveau C (lage kwaliteit).

Deze kwaliteiten zijn gespecificeerd (zie bijlage A). Invulling van de structuren van het groen per kern kan aanleiding zijn voor nadere advisering en besluitvorming over het onderhoudsniveau.

De specificatie van de kwaliteiten geschiedt aan de hand van beeldkwaliteitsmeetlatten. Deze zijn ontleend aan de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte 2018, uitgebracht door kennisplatform CROW. In 2023 is een nieuwe kwaliteitscatalogus uitgebracht door het CROW. Deze zal de catalogus van 2018 opvolgen voor de gemeente Hulst.

3.2.3 Biodiversiteit

Een veilige en verzorgde openbare ruimte gaat prima samen met extensief onderhouden groen, waar flora en fauna meer de ruimte krijgen. De ecologische functies van het groen dragen bij aan een aan-

trekkelijke openbare ruimte voor de directe gebruikers en aan de biodiversiteit in de gemeente Hulst. De inrichting zal daar waar mogelijk afgestemd worden op flora en fauna. Bij het beheer gaat het met name om het behouden en zo mogelijk versterken van de aanwezige ecologische waarden en diversiteit.

3.2.4 Omvorming groen

De laatste jaren is op veel plaatsen het openbaar groen omgevormd. De doelstelling is tweeledig:

- Versterken groene uitstraling van de kernen door eenduidige inrichting, herkenbare structuren en vergroting gebruiksmogelijkheden;
- Verbeteren beheerbaarheid groen waardoor beheerkosten op termijn afnemen. Dit kan door groen wat intensief onderhoud behoeft om te vormen naar groen wat onderhoudsruimer is.

3.2.5 Renovatie en integrale projecten

Beplanting heeft een levenscyclus van 25 tot 40 jaar. Om deze cyclus volledig te doorlopen is passend beheer nodig. Indien geen passend beheer wordt toegepast is de levenscyclus korter. Ook externe factoren kunnen ervoor zorgen dat de levensduur van de beplanting afneemt.

Het renoveren van groen wordt hoofdzakelijk gelijktijdig uitgevoerd met de reconstructies van wegen of ander soortige civieltechnische projecten. Tevens wordt versleten groen ook door de wijkteams vervangen vanuit het onderhoudsbudget.

Grootschalige renovatie maakt geen onderdeel uit van dit beheerplan.

3.2.6 Uitgifte snippergroen

Verspreid door de gemeente komt snippergroen voor. Het gemeentelijk beleid is gericht op het zo veel als mogelijk verkopen van deze snippers. Afhankelijk echter van de locatie van het snippergroen kan het van belang zijn om rekening te houden met de structuurindeling van het groen. De aanwezigheid van kabels en leidingen in de te koop gevraagde grond kan een beperkende factor (hoge kosten voor het verleggen) zijn voor de verkoop.

Indeling

Hoofdstructuur
Nevenstructuur
Overige groen

Afweging

Verkoop is alleen mogelijk als de desbetreffende structuur niet wordt aangetast.
Verkoop is alleen mogelijk als de desbetreffende structuur niet wordt aangetast.
Verkoop mogelijk

3.2.7 Toekomstbestendige inrichting bebouwd gebied

Klimaatvoorspellingen geven aan dat door de temperatuurstijging het weerbeeld ingrijpend zal veranderen. Steeds intensievere buien, langdurig natte periodes en langdurig droge periodes zullen steeds meer voorkomen. Ook kan door de temperatuurstijging hittestress ontstaan in bebouwd gebied. In veel van de ontwikkelingen kan groen een bijdrage leveren bij het zoeken naar mogelijke oplossingen. Infiltratie van hemelwater in groenvoorzieningen zorgt voor aanvulling van grondwater en tevens voor de opvang van de intensieve buien. Het is daarom van het grootste belang dat groenvoorzieningen behouden blijven en liever nog uitgebreid worden. Voor langdurig droog kan het zijn dat in bepaalde gebieden grondwaterstanden zo ver dalen dat beplanting kan verdrogen of vijvers droog komen te staan.

3.2.8 Burgerparticipatie

Burgerparticipatie zowel bij de inrichting als het onderhoud van het openbaar gebied vindt steeds meer plaats. Initiatieven worden welwillend ontvangen. De afspraken daaromtrent worden vastgelegd.

3.2.9 Onkruidbestrijding

De onkruidbestrijding zonder chemische middelen vraagt extra inzet van personele middelen. Door bij de inrichting van de verhardingen en het groen rekening te houden met de onkruidbestrijding kan het aantal uren beperkt worden.

3.2.10 Databeheer

Bijhouden van het areaal is essentieel om het beheer en onderhoud van het aanwezige groen inzichtelijk te houden. Een goede interne communicatie naar aanleiding van de wijzigingen buiten ligt aan de basis van de bijhouding.

3.3 Boombeleid

3.3.1 Richtlijnen voor aanplant van bomen

Bij aanplant van nieuwe bomen wordt rekening gehouden met toekomstige grootte van de boom versus plantplaats, beschikbare ruimte en soortkeuze. Bij de keuze van de soort boom wordt rekening gehouden met de risico's van ziektes en klimaatbestendigheid.

3.3.2 Klachten

Bomen hebben een positieve invloed op de leefomgeving. Bewoners ervaren echter ook overlast van de gemeentelijke bomen. Verstopte straatkolken door bladval in de herfst of gladheid door grote hoeveelheden bloesem op trottoirs zijn hier voorbeelden van. Het is daarom belangrijk adequaat met klachten om te gaan. De afhandeling van de klachten moet eenduidig en consequent plaatsvinden.

3.3.3 Zorgplicht en bomen

Zorg voor boomveiligheid is een wettelijke plicht. Vooral oudere bomen vormen een risico omdat die gezien de omvang meer schade kunnen veroorzaken. De gemeente Hulst controleert bomen ouder dan vijftientig jaar elke drie jaar op veiligheid om risico's te beperken. De gemeente heeft het areaal in drieën verdeeld zodat elk jaar een derde kan worden gecontroleerd. Uit de boomveiligheidscontrole volgen maatregelen die noodzakelijk zijn voor het veilig houden van het bomenbestand.

3.4 Bomen en zonnepanelen

Het gebruik van zonnepanelen door particulieren heeft de laatste jaren een behoorlijke vlucht genomen. Nu steeds meer partijen over gaan tot de plaatsing van dergelijke systemen ontvangt de gemeente in toenemende mate verzoeken tot het kappen of snoeien van bomen. Dit in verband met het feit dat in sommige gevallen de schaduw van bomen beperkend kan werken op het rendement van de zonnepanelen.

De gemeente hecht grote waarde aan het verduurzamen van de energievoorziening. De uitgangspunten in het beleidsplan energie- en materiaaltransitie zijn er immers op gericht te komen tot een energieneutrale en afvalloze samenleving in 2030. Tegelijkertijd wordt er grote waarde toegekend aan de groenen bomenstructuur binnen de gemeente. In het geval van verzoeken omtrent het verwijderen of snoeien van bomen vanwege de plaatsing van zonnepanelen raken deze beleidslijnen elkaar en kunnen dan als conflicterend worden ervaren. Met het vaststellen van een expliciet afwegingskader hopen wij hier helderheid in te scheppen en naar de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen dat er sprake is van dergelijke conflicterende belangen.

Nieuwbouwlocaties

In het geval van nieuwe ontwikkelingen wordt door middel van de stedenbouwkundige inrichting en de inrichting van de openbare ruimte het toepassen van zonnepanelen op dakvlakken optimaal gefaciliteerd. Dit betekent dat bij de verkaveling reeds zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met een zongerichte situering van de woningen. Dit betekent ook dat bij nieuwe inrichting van een straat zoveel mogelijk rekening gehouden dient te worden met onder andere de kabel- en leidingstraat, parkeervakken plantvakken en verlichtingsmasten ten opzichte van de bomen. Voor de projectie van (toekomstige) bomen zal de keuze voor locatie en omvang van de bomen zoveel mogelijk gericht moeten zijn op het zo min mogelijk belemmeren van het rendement van zonnepanelen.

Bestaande situaties

In alle gevallen waarbij sprake is van een reeds ingerichte openbare ruimte inclusief een bestaand bomenbestand prevaleert de boom. Met andere woorden, degene die voornemens is over te gaan tot de plaatsing van zonnepanelen zal rekening moeten houden met de aanwezigheid van de bestaande bomen en het feit dat deze mogelijk nog kunnen groeien. Als blijkt dat door de aanwezigheid van bomen het te behalen rendement onvoldoende is zal men zelfstandig de afweging moeten maken of plaatsing van zonnepanelen als zinvol kan worden betiteld. Verzoeken tot snoeien zullen individueel worden beoordeeld waarbij de inpasbaarheid in de reguliere planning van het bomenonderhoud en de gewenste kroon van de boom leidend zijn. Dit betekent dat we niet voor individuele gevallen gaan afwijken van onze onderhoudscyclus.

Herinrichting van de openbare ruimte

Indien sprake is van een herinrichting van de openbare ruimte en bestaande bomen kunnen/ hoeven niet worden gehandhaafd op dezelfde locaties gelden dezelfde regels al bij nieuwbouwlocaties. Daar waar het aanwezige bomenbestand wordt gehandhaafd of herbeplanting op dezelfde locaties kan plaatsvinden is sprake van een bestaande situatie en gelden zodoende de uitgangspunten die hiervoor zijn beschreven. Bij herbeplanting wordt het uitgangspunt "de juiste boom op de juiste plek". Bij herbeplanting op locaties waar een historische en/of waardevolle boomstructuur aanwezig is kan het belang van zonnepanelen ondergeschikt zijn aan de te planten bomen.

4 Arealen en beheer

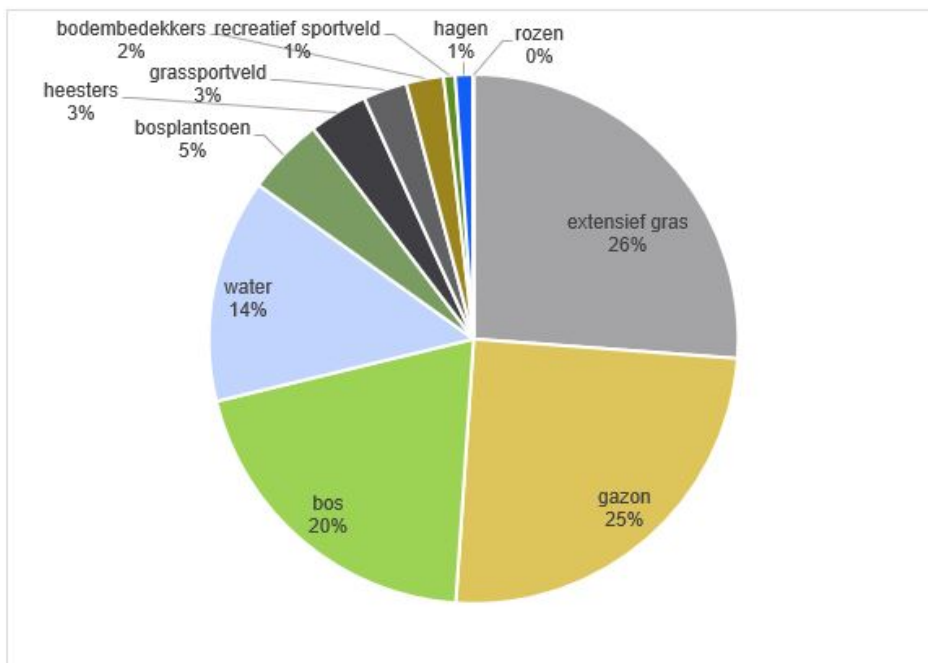
4.1 Huidig areaal

De groenvoorzieningen zijn opgedeeld in verschillende typen, beheergroepen genaamd. In Tabel 4-1 is per beheergroep een opsplitsing gemaakt welke hoeveelheid binnen de categorieën openbaar groen, begraafplaatsen, sportaccommodaties of wegen valt. Grafiek 4.1 geeft weergave van de verdeling van het areaal per beheergroep in percentages ten opzichte van het totale areaal.

Tabel 4-1 Areaaloverzicht per beheergroep

Beheergroep		Openbaar groen	Begraafplaatsen	Sportaccommodaties	Wegen	Totaal
Bodembedekkers	m2	44.362	439	-	-	44.801
Bos	m2	394.435	7.730	-	-	402.165
Bosplantsoen	m2	93.499	1.130	-	-	94.629
Opgaande sierheesters	m2	69.502	1.102	-	-	70.604
Struikrozen	m2	1.061	-	-	-	1.061
Vaste planten	m2	780	-	-	-	780
Bomen	st	7.847	199	-	-	8.046
Haagbomen	st	234	4	-	-	238
Knotbomen	st	523	2	-	-	525
Leibomen	st	317	-	-	-	317
Bermen	m2	248.816	55	-	-	248.871
Ecologisch beheerd gras	m2	8.851	-	-	-	8.851
Gazons	m2	465.033	18.229	-	-	483.262
Ruigte	m2	23.862	-	-	-	23.862
Ruw gras	m2	240.172	810	-	-	240.982
Trapveld	m2	14.074	-	-	-	14.074
Weiland	m2	198	-	-	-	198
Hagen	m2	18.859	2.295	-	-	21.154
Grafveld	m2	-	4.152	-	-	4.152
Grassportvelden	m2	-	-	53.552	-	53.552
Greppels	m2	115	-	-	-	115
Watergangen	m2	-	-	-	114.472	114.472
Waterpartijen	m2	158.413	-	-	-	158.413
Totaal	m2	1.782.033	35.942	53.552	114.472	1.985.999
	st	8.921	205	-	-	9.126

Grafiek 4-1 Verdeling areaal per beheergroep in % ten opzichte van het totale areaal

De areaalgegevens van de gemeente komen uit het beheersysteem. In dit systeem is een één op één koppeling tot stand gebracht met de Basiskaart Grootchalige Topografie (BGT). De BGT is een gebiedsdekkende kaart waarin ook alle groenvoorzieningen zijn opgenomen. Het bijhouden van de wijzigingen in het areaal vindt plaats middels een koppeling tussen het beheersysteem en de BGT. De ingemeten vlakken in de BGT worden in het beheersysteem voorzien van de gedetailleerde data nodig voor het beheer van het groen.

4.2 Huidig beheer

Het huidige beheer kan worden geschetst als efficiënt waarbij inzicht en vakkennis van het personeel een bepalende factor is. Het areaal kent een gevarieerd assortiment. Daar waar machinaal gewerkt kan worden wordt dit machinaal gedaan. Daarbij wordt rekening gehouden met de natuurwaarden.

In het groenbeheer is weinig achterstand in het onderhoud. De afgelopen jaren zijn eventuele achterstanden weggewerkt.

Op de begraafplaatsen houdt de gemeente een deel van de graven bij. Het betreft de graven waarbij de nabestaanden hebben ingestemd met het onderhoud van de graven door de gemeente. Het beheer van de gemeente is beperkt tot het verwijderen van onkruid en het snoeien van overhangend groen. De exploitatie en uitgangspunten van het beheer van begraafplaatsen is beschreven in Beleidsplan begraafplaatsen gemeente Hulst 2021-2033.

Met betrekking tot meldingen wordt curatief gehandeld. Meldingen worden afhankelijk van de risico's zo snel mogelijk verholpen. In totaal gaat het hier om ongeveer 2000 meldingen per jaar die betrekking hebben op het groenareaal. Afhankelijk van de urgentie van de melding is er direct actie ondernomen of is de melding in het reguliere onderhoud meegenomen.

Ten aanzien van klimaatadaptatie en biodiversiteit neemt de gemeente binnen het bestaande budget acties voor verbetering. Voorbeelden zijn het aanpassen van het maaibeeld in bermen en ruw gras waarbij niet al het gras meer wordt gemaaid. Doordat gras blijft staan vinden insecten plaats om te schuilen. Daarnaast worden plantvakken gemulcht. Dit betekent dat een laag organisch materiaal (bijvoorbeeld olifantsgrassnippers) op de bodem tussen de planten wordt aangebracht. Door deze laag wordt onkruid groei onderdrukt en droogt de grond minder snel uit.

5 Strategie groene openbare ruimte

5.1 Groenbeleid

5.1.1 Beheer en onderhoud

De keuze in beeldkwaliteit is bepalend voor het niveau van onderhoud. Om dit te bereiken is het noodzakelijk om het personeel daarvoor te bereiden en voldoende op te leiden. Ook bij uitbesteding worden de aannemers getoetst volgens deze normen.

Het beheer en onderhoud van het groen is verdeeld in gebieden met een onderhoudsniveau A, B of C. Het centrum van Hulst en de zichtlocaties buiten het centrum worden op niveau A onderhouden. De overige gebieden binnen de bebouwde kom op niveau B. Het groen in de buitengebieden en op bedrijventerreinen op niveau C.

Ter bewustwording van de gevraagde beeldkwaliteit wordt een aantal keren per jaar op 25 willekeurige locaties de beeldkwaliteit getoetst op:

- Voortzetten huidig beleid beeldkwaliteit
- Eenduidigheid in het niveau van groenonderhoud
- Controle beeldkwaliteit met als doel bewustwording
- Opleiding van personeel
- Afweging meldingen op basis van gewenste beeldkwaliteit
- Afweging onderhoudsniveau zichtlocaties overige kernen

5.1.2 Biodiversiteit

Om de duurzaamheid en biodiversiteit te bevorderen worden bewuste keuzes gemaakt in gebieden waar mogelijkheden benut kunnen worden om flora en fauna meer ruimte te geven.

- Keuzes in gebieden met ecologisch onderhoud
- Werkwijze houdt rekening met bedoelde ecologie
- Meer bloeiende bij-, vlinder- en vogelvriendelijke beplanting aan planten bij herinrichting en renovatie
- Maaibeheer bermen. Minder bermen maaien als 'gazon'. Steven naar kruidenrijke bermen
- Aanmoedigen van inwoners, ondernemers, scholen en organisaties om op eigen terrein natuurwaarde te verhogen of hun tuin te vergroenen.

5.1.3 Omvorming groen

Bewuste keuzes in de omvorming van het groen zorgen voor een eenduidig groenbeeld van een kern en dragen bij aan het beheersbaar houden van de onderhoudskosten.

- Voortzetten van huidig beleid
- Toepassen van vak-vullende beplanting
- Meer bloeiende soorten toepassen in verband met het verbeteren van de biodiversiteit
- Bij keuze beplanting rekening houden met onkruidbestrijding

5.1.4 Renovatie en integrale projecten

Ook beplanting kent een levenscyclus. Incidenteel is daar in het verleden rekening mee gehouden. Het structureel vervangen van het groen, dat door verschillende oorzaken het einde van de levensduur bereikt heeft, vraagt extra middelen. Meer richting naar duurzame toekomstbestendige inrichting. Rekening houden met klimaatverandering.

- Door tijdig te vervangen komen gevaarlijke situaties minder en verwaarlozing van bomen en/of beplanting niet voor
- Beschikbaarheid van middelen voor structurele vervanging van groen zijn voorzien bij civiele reconstructies en exploitatieplannen
- Het nieuwe groen past in de groenstructuren van de verschillende kernen
- Bij kleinschalige renovatie van het groenareaal en integrale projecten wordt rekening gehouden met de groenstructuur in de omgeving. Beperking van de beheerkosten wordt afgewogen tegen het behoud van de aanwezige groenstructuur en kwaliteit van het groen

5.1.5 Uitgifte snippergroen

Inwoners willen soms grond kopen van de gemeente. Voor verkoop gelden regels, de gemeente moet de grond kunnen missen, de grond moet vrij zijn van gebruik voor infrastructuur of onderhoud. Daarnaast gelden esthetische regels.

- Bij verkoop van snippergroen wordt rekening gehouden met de voorwaarden bij de betreffende structuurindeling

5.1.6 Toekomstbestendige inrichting bebouwd gebied

Volgens het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie dragen groenvoorzieningen bij aan: het voorkomen van wateroverlast, het aanvullen van grondwater door infiltratie en het verminderen van hittestress. Versteening van gebieden binnen bebouwd gebied is daarom niet wenselijk. Extra groen, zeker in de vorm van bomen, levert een grote bijdrage aan de toekomstbestendigheid. Het verminderen van het verhard oppervlak in de vorm van klinkers, tegels of asfalt levert meer ruimte voor groen en water op.

- Bij alle plannen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met een toekomstbestendige inrichting
- Nieuwe ontwikkelingen en renovaties toekomstbestendig uitvoeren. Klimaatadaptatie en biodiversiteit zijn hierbij een belangrijk onderdeel.
- Gemeente zo groen mogelijk inrichten om zo klimaatbestendiger te zijn. Groen neemt water op in natte periodes, vermindert hittestress en beschermt de grond tegen uitdroging.

5.1.7 Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is maatschappelijke ontwikkeling waar we rekening mee moeten houden. De hoofdgroenstructuur is dermate belangrijk dat de gemeente Hulst daar zelf de inrichting bepaald. De nevenstructuur en overig groen bieden ruimte voor burgerparticipatie.

- Bij nieuwe groenvoorzieningen wordt indien mogelijk ruimte geboden voor burgerparticipatie.

5.1.8 Klachtafhandeling

Klanttevredenheid is een belangrijk uitgangspunt bij het oplossen van klachten van burgers. Daarbij is het belangrijk dat er consequent gehandeld wordt. Terechte klachten moeten binnen redelijke termijn constructief opgelost worden.

- Gebruiken beslisschema afhandeling klachten

5.1.9 Onkruidbestrijding

Een adequate onkruidbestrijding bepaalt voor een groot deel de beeldkwaliteit van de openbare ruimte. Deze begint al bij het ontwerp. Gebruik van verhardingen met zo weinig mogelijk voeg Lengte en bodembedekkend groen dragen bij aan het beperken van het ontstaan van onkruid. Verder zal inzet van extra mankracht nodig zijn om de juiste beeldkwaliteit te bereiken.

- Aandacht bij het ontwerp voor onkruidarme openbare ruimte
- Inzet extra personeel voor onkruidbestrijding

5.2 Boombeleid

5.2.1 Richtlijnen voor aanplant van bomen

Door rekening te houden met locatie, ruimte voor de volwassen boom en bodem bij de keuze in het type boom wordt de groene omgeving duurzamer ingericht.

5.2.2 Zorgplicht en bomen

Om een goed beeld te hebben en houden van de toestand van de bomen is structurele controle noodzakelijk. Gelijktijdig met de controle kunnen ziektes in bomen vastgesteld, ontbrekende bomen opgenomen en vervangen bomen aangepast worden. Aan de hand van de bevindingen kunnen maatregelplannen opgesteld en uitgevoerd worden. Dit is een wettelijke verplichting.

- Boomveiligheidsregistratie volgens de richtlijn van de CROW blijven uitvoeren
- In een periode van drie jaar het gehele bestand aan bomen controleren en registreren

- Maatregel bepalen en uitvoeren naar aanleiding van de boomveiligheidsregistratie
- Bomenbestand actueel maken en houden

5.3 Databeheer

Een actueel beeld van de aanwezige groenvoorzieningen is de basis voor het goed en efficiënt kunnen uitvoeren van het beheer en onderhoud. Het bijhouden van alle wijzigingen in het groenareaal is een basisactiviteit die structureel uitgevoerd moet worden.

- Het bestaande groenbestand wordt structureel beheerd
- Wijziging buiten worden gecommuniceerd met de databeheerder

6 Organisatie

6.1 Uitvoering

Voor de uitvoering van de werkzaamheden buiten is de gemeente Hulst opgedeeld in drie gebieden (zie afbeelding 6-1).

Tabel 6-1 Wijkteams groen

Wijkindeling	Hontenisse	Noord	Zuid
	Ossenisse	Dullaert	St Jansteen
	Lamswaarde	Moerschans	Heikant
	Walsoorden	Clinge	Hulst: Componistenwijk Binnenstad Groote Kreek Bedrijventerrein Hogeweg
	Kloosterzande	Nieuw Namen	
	Hengstdijk		
	Vogelwaarde		
	Terhole Graauw		
Inzet groen fte	6,0	5,3	5,8

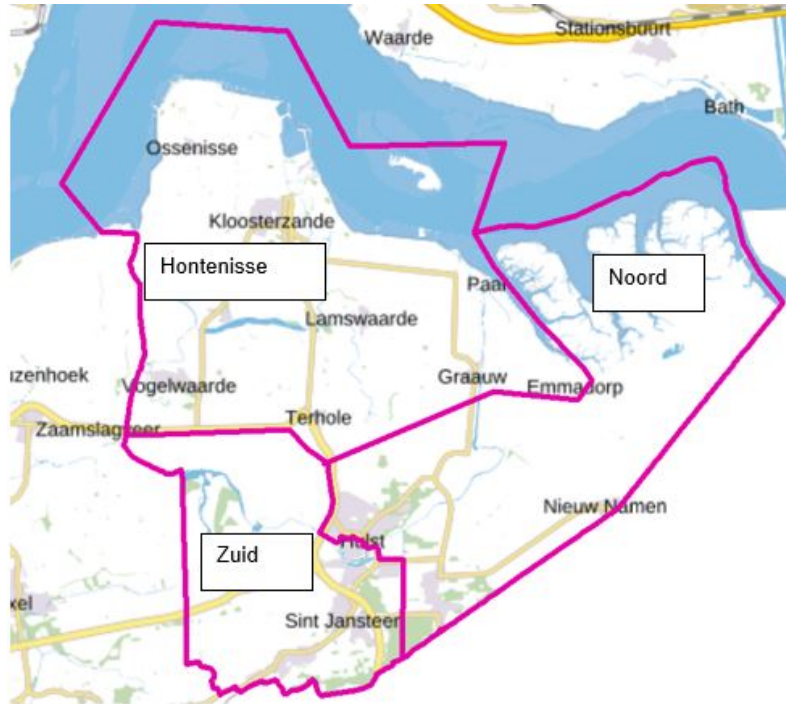
Per gebied is een wijkteam actief op het gebied van groen en infra (verharding, riolering, enz.). De wijkteams zijn verantwoordelijk voor het integraal uitvoeren van het onderhoud van de gemeentelijke voorzieningen. De aansturing van de teams vindt plaats door de voorman. Voor ingewikkelde keuzes of oplossingen kan gebruik gemaakt worden van het bedrijfsbureau of beleidsmedewerkers. Indien zaken zo groot worden dat ze niet meer uitgevoerd kunnen worden door de wijkteams kunnen de werkzaamheden via de werkvoorbereiding uitbesteed worden.

In sommige wijken is een deel van het werk uitbesteed aan [geanonimiseerd]. Daaronder valt het maaien in enkele buitenkernen, het onderhoud van sportvelden en het machinaal knippen van blokhagen. Verder worden nog diverse groen-gerelateerde werkzaamheden uitbesteed aan derden.

12,4 fte aan medewerkers van [geanonimiseerd] worden, verdeeld over de groenteams, door het hele gebied van de gemeente Hulst ingezet bij het onderhouden van het groen. De aansturing vindt plaats door de voormannen van de gemeente Hulst. Daarnaast worden nog zeven medewerkers van [geanonimiseerd] ingezet voor de onkruidbestrijding op de verhardingen. De samenwerking met [geanonimiseerd] is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst tussen de Zeeuws-Vlaamse gemeenten en [geanonimiseerd].

De controle ten behoeve van de boomveiligheidsregistratie en de advisering over de noodzakelijke maatregelen wordt uitbesteed. De maatregelen worden door de wijkteams uitgevoerd.

Afbeelding 6-1 Indeling gemeente Hulst

6.2 Beleid

Voor beleidsmatige werkzaamheden, projectvoorbereiding en data-analyse is één fte beschikbaar. Het indelen van de groenvoorzieningen naar structuren zal hier plaats vinden.

6.3 Databeheer

Het bijhouden van de data van groen, wegen en riolering is geconcentreerd bij één persoon. De controle van de kwaliteit van de bomen ten behoeve van de veiligheidsregistratie en de actualisering van het bomenbestand wordt uitbesteed. De actualisering wordt verwerkt in het beheerpakket.

7 Middelen en kostendekking

7.1 Uitgangspunten kostenraming

Met betrekking tot de kostenraming worden de volgende uitgangspunten gehanteerd voor alle geraamde kosten in onderstaande tabellen:

- Kosten inclusief algemene kosten, winst en risico, verwerkingskosten vrijkomende materialen, verkeersvoorzieningen;
- Exclusief beleid, voorbereiding, administratie en toezicht (VAT), btw.
- Prijspeil is 2023;
- Hoeveelheden van het areaal zijn gebaseerd op de beschikbare gegevens uit het beheerprogramma in januari 2023;
- Er is geen rekening gehouden met areaalwijzigingen;
- Prijzen zijn gebaseerd op ervaringsnormen, GWW kosten en normprijzen CROW;
- Frequenties, bewerkingspercentages en intervallen zijn geschat aan de hand van overleg met medewerkers gemeente Hulst, ervaringsnormen en ontleend aan het CROW;
- Speeltoestellen, beschoeiingen en straatmeubilair zijn niet meegenomen.

7.2 Kostenraming regulier onderhoud

De werkwijze van de eigen dienst van gemeente Hulst is vertaald naar werkpakketten, ingevoerd in het beheerprogramma. Dit onderhoudsscenario vormt de basis van de kostenraming. De werkpakketten zijn opgenomen in bijlage B.

Tabel 7-1 Benodigd budget per jaar beheerprogramma

Post	Begraafplaatsen	Openbaar groen	Sport- accommodaties	Wegen	Totaal
Bodembedekkers	€ 1.600	€ 168.900	€ -	€ -	€ 170.500
Bomen	€ 4.500	€ 209.800	€ -	€ -	€ 214.300

Bos	€ 700	€ 27.300	€ -	€ -	€ 28.000
Bosplantsoen	€ 1.000	€ 86.700	€ -	€ -	€ 87.700
Extensief gras	€ 200	€ 122.000	€ -	€ -	€ 122.200
Gazon	€ 12.400	€ 326.700	€ -	€ -	€ 339.100
Grafveld	€ 6.900	€ -	€ -	€ -	€ 6.900
Graskanten	€ 1.400	€ 47.000	€ -	€ -	€ 48.400
Grassportvelden	€ -	€ -	€ 103.400	€ -	€ 103.400
Hagen/heggen	€ 17.100	€ 109.300	€ -	€ -	€ 126.400
Heesters	€ 4.000	€ 256.900	€ -	€ -	€ 260.900
Boomspiegels	€ 100	€ 2.500	€ -	€ -	€ 2.600
Recreatief grasveld	€ -	€ 12.900	€ -	€ -	€ 12.900
Rozen	€ -	€ 9.600	€ -	€ -	€ 9.600
Water	€ -	€ 8.700	€ -	€ 47.700	€ 56.400
Eindtotaal	€ 49.900	€ 1.388.300	€ 103.400	€ 47.700	€ 1.589.300

In Tabel 7-1 zijn de resultaten van de doorrekening opgenomen. In Tabel 7-2 zijn de taken opgenomen die wel worden uitgevoerd maar niet in het beheerprogramma staan.

Tabel 7-2 Benodigd budget per jaar aanvullende taken

Aanvullende taken groenbeheer	Uren	Budget
Afhandelen service-meldingen	1.600	€ 71.139
Onkruidbeheer team Hontenisse	500	€ 22.231
Assistentie veegmachine (carnaval, markten, en niet te bereiken goten)	500	€ 22.231
Vegen blad op verhardingen	1.500	€ 66.693
Onderhoud speelvoorzieningen	350	€ 15.562
Onderhoud monumentale graven	200	€ 8.892
Assistentie bij evenementen	250	€ 11.116
Werkzaamheden naar aanleiding van projecten	500	€ 22.231
Gladheidsbestrijding	1.250	€ 55.578
Omvormen groenvoorzieningen	1.500	€ 66.693
Assistentie infra	500	€ 22.231
Totaal	8.650	384.596

De uren voor ouderschapsverlof en aankoopuren zijn niet meegenomen. Deze uren zitten in de tarieven verwerkt.

In de budgetberekeningen is een uurprijs van € 44,46 meegenomen inclusief de overhead van 17,5%. De totale kosten van het groenbeheer volgens beheerprogramma en aanvullende taken, komen daarmee uit op € 1.973.896.

In de raming uit het beheerprogramma zijn 26.772 directe uren arbeidsbehoefte berekend. Uitgaande van 1.450 uur per werknemer komt dit neer op ruim 18,4 fte. De aanvullende taken komen neer op 6,0 fte zodat totaal 24,4 fte benodigd is.

7.3 Vergelijking met beschikbare budgetten

De noodzakelijke kosten worden in deze paragraaf vergeleken met beschikbare budgetten. Dit wordt gedaan op drie verschillende niveaus, te weten:

- jaarlijks benodigd voor duurzame instandhouding van het groen;
- benodigd voor vervanging en ontwikkeling van het groen;
- eenmalig benodigd voor organisatie.

1) Jaarlijks benodigd

In Tabel 7-3 is de vergelijking gemaakt met de noodzakelijke kosten en beschikbare budgetten. In de gemeentelijke begroting is € 2.071.663,- beschikbaar voor groenbeheer. De noodzakelijke budgetten zijn ontleend aan paragraaf 7.2.

Tabel 7-3 Vergelijking noodzakelijk met beschikbaar budget jaarlijks

Taken groenbeheer	Noodzakelijk	Beschikbaar
Begraafplaatsen	€ 49.900	€ 50.630
Openbaar groen	€ 1.360.300	€ 1.873.983
Sportaccommodaties	€ 103.400	€ 116.850
Wegen	€ 47.700	€ 20.000
Bosbeheer	€ 28.000	€ 10.200
Subtotaal	€ 1.589.300	€ 2.071.663
Aanvullende taken	€ 384.596	
Totaal	€ 1.973.896	€ 2.071.663

Uit Tabel 7-3 blijkt dat het beschikbare budget voldoende is voor het voeren van het groenonderhoud. Het verschil tussen noodzakelijk en beschikbaar budget is bijna 5%. Dit verschil valt in de marge van de nauwkeurigheid van de berekening van de noodzakelijke budgetten. Het prijspeil is januari 2023. De inflatie 2023 zal de druk op de noodzakelijke budgetten verhogen.

Voor groenonderhoud is aan eigen personeel 16,1 fte beschikbaar. Benodigd is 24,4 fte. Het verschil wordt ingevuld door uitbesteding.

2) Vervanging en ontwikkeling

Voor het vervangen van openbaar groen dat aan het einde van zijn levensduur is, zijn geen structurele budgetten beschikbaar. In dit beheerplan is aangegeven dat deze investeringen worden gepleegd in samenwerking met civieltechnische reconstructies (wegen en riool).

Budgetten worden pas aangevraagd als er concrete projecten gedefinieerd zijn. Dit valt buiten het kader van dit beheerplan.

3) Eenmalige kosten

In de komende onderhoudsperiode zijn geen eenmalige kosten voorzien.

8 Conclusies en aanbevelingen

8.1 Beeldkwaliteit en kosten

In dit groenbeleids- en beheerplan geeft de gemeente Hulst weer hoe zij invulling geeft aan haar plichten en wensen ten aanzien van de inrichting, het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Het geldt voor de periode 2024-2033 en is een onderbouwing voor adequaat beheer van het groen. Het plan biedt inzicht in het aanwezige areaal, het beschrijft de gewenste beheerkwaliteit en geeft aan welke kosten hiermee gemoeid zijn.

De gemeente Hulst heeft 199 ha aan groenareaal in beheer. Dit is opgedeeld in openbaar groen, begraafplaatsen, sportaccommodaties, bos en water.

In de gemeente Hulst wordt voor het beheer onderscheid gemaakt in drie kwaliteitsniveaus:

- centrumgebieden en zichtlocaties daarbuiten → niveau A (hoge kwaliteit);
- overig gebied binnen de bebouwde kom → niveau B (basis kwaliteit);
- buitengebieden en industriegebieden → niveau C (lage kwaliteit).

Uit de doorrekening van de kwaliteitsniveaus blijkt dat het beschikbare budget voldoet om de gewenste kwaliteit in stand te houden.

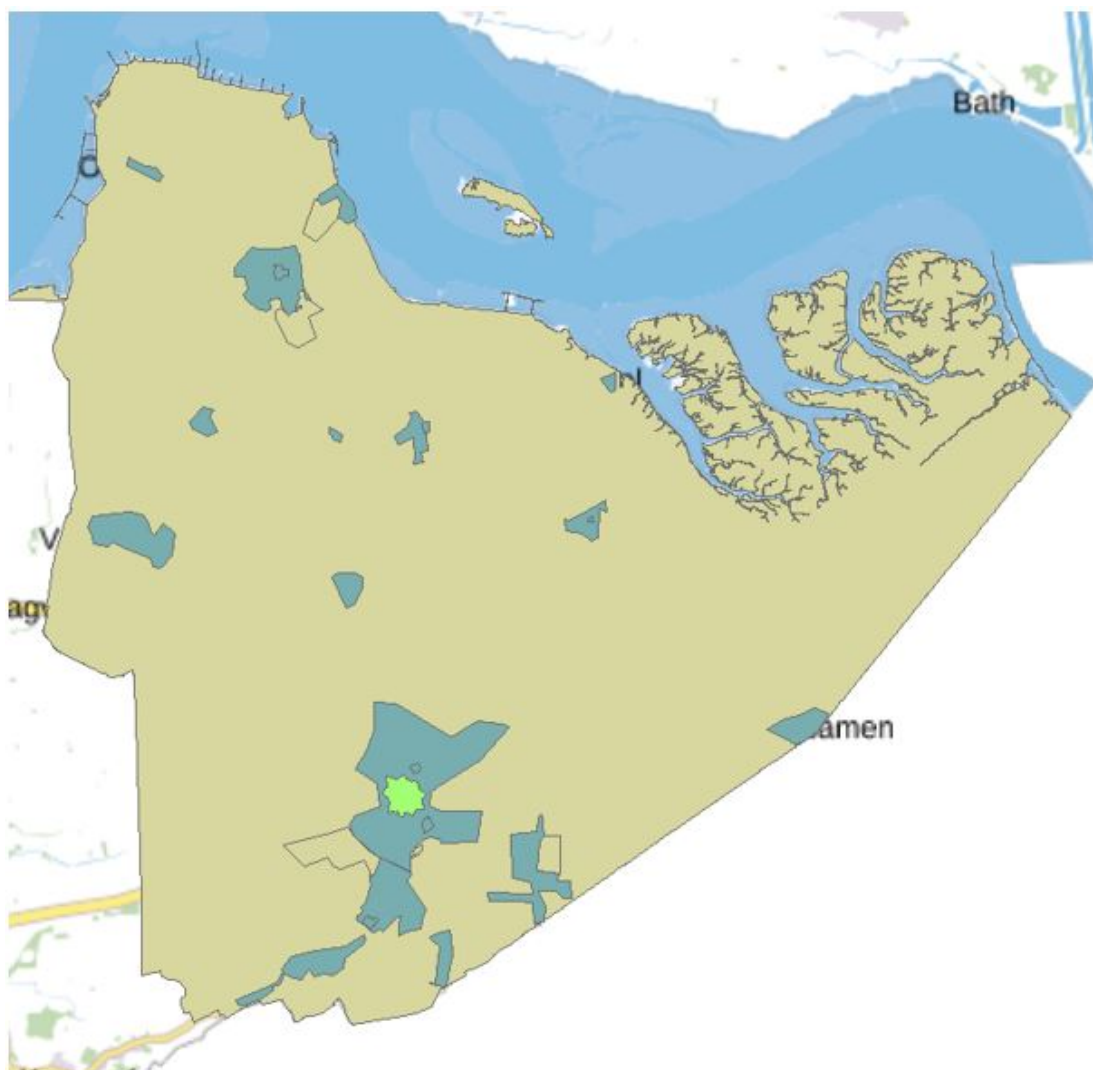
8.2 Beleidspunten

Het groenbeleids- en beheerplan is naast een beleidsmatig en strategisch plan ook praktisch plan dat invulling geeft aan het dagelijks beheer en onderhoud.

Groenbeleid is in grote lijnen verwoord in het in 2011 vastgestelde Groenstructuurplan. Voor zover er in de tijd afwijkingen zijn ontstaan door wet- en regelgeving en nieuwe inzichten, zijn deze hier opgenomen. De thema's geven een duidelijke visie op het beheer: uitgifte van snippergroen, burgerparticipatie, flora en fauna, biodiversiteit, renovaties groen en inrichtingseisen voor de buitenruimte. Bij het laatste thema komt klimaatadaptatie en zonnepanelen en bomen aan de orde.

Bijlage A Kwaliteitsniveaus

In onderstaande afbeelding 1 zijn de te beheren kernen van de gemeente Hulst weergegeven. Weergegeven is het centrum van Hulst. Dit centrum wordt intensief beheerd.

Afbeelding 1 Ambitieniveau gemeente Hulst (fel groen intensief, wijken basis en bedrijventerreinen en buitengebied laag)

Een combinatie van kwaliteitsniveaus vormt samen een ambitieniveau. Er wordt onderscheid gemaakt in ambitieniveau intensief, basis en laag (grafiek 1).

Beeldmeetlat	Ambitieniveau		
	Intensief	Basis	Laag
Groen-beplanting			
bodembedekkers-kaal oppervlak	A	B	C
bodembedekkers-overgroei randen verharding of gras	A	B	B
bodembedekkers-snoeibeeld	A	B	C
bosplantsoen-overgroei randen verharding of gras	A	B	B
haag-gaten in haag	A	B	C
heesters-gesloten heesters-kaal oppervlak	A	B	C
heesters-overgroei randen verharding of gras	A	B	B
heesters-snoeibeeld	A	B	C

natuurlijk afval	B	B	C
Onkruid	A	B	C
zwerfafval fijn	B	B	B
zwerfafval grof	A	B	B
Groen-boom			
knotboom-snoeibeeld	A	B	B
leiboom-snoeibeeld	A	B	B
Levenskrachtig	B	B	B
Stamopschot	B	B	B
Wortelopschot	B	B	B
Groen-gras			
bijmaaien rondom obstakels en bomen	A	B	C
gazon-zwerfafval grof	A	B	C
natuurlijk afval	B	B	C
overgroei randen beplanting	A	B	C
overgroei randen verharding	A	B	C
vlakheid ondergrond	B	B	C
zwerfafval grof	B	B	B
recreatief grasveld-grashoogte	A	B	C
Verharding			
onkruid rondom obstakels	A	B	B
open verharding-elementenverharding-onkruid	A	B	B
open verharding-ongebonden verharding-onkruid	A	B	B

Grafiek 2 Overzicht relatie kwaliteitsniveaus beeldmeetlatten ten opzichte van de ambitieniveaus

In bovenstaande grafiek 1 is een overzicht gegeven uit welke combinatie van kwaliteitsniveaus de ambitieniveaus intensief, basis en laag bestaan. Een beeldkwaliteitsschouw beoordeelt de kwaliteitsniveaus aan de hand van de genoemde beeldmeetlatten.

In onderstaand overzicht staan alle gebruikte beeldmeetlatten weergegeven waarvoor wordt voorgesteld om deze te schouwen.

Groen-beplanting

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie 51.48.02				
Groen	beplanting-bodembedekkers-kaal oppervlak			
A+	A	B	C	D
				
Er is geen kaal oppervlak.	Er is weinig kaal oppervlak.	Er is in beperkte mate kaal oppervlak.	Er is redelijk veel kaal oppervlak.	Er is veel kaal oppervlak.
kaal oppervlak 0% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 5% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 10% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 25% per 100m ²	kaal oppervlak > 25% per 100m ²

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.48.11

Groen		beplanting-bodembedekkers-overgroei randen verharding of gras			
A+	A	B	C	D	
					
De rand van de verharding of het gras is volledig zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is goed zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is redelijk zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is nauwelijks zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is niet zichtbaar.	
gemiddelde lengte overgroeiende beplanting 0 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeiende beplanting ≤ 5 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeiende beplanting ≤ 15 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeiende beplanting ≤ 25 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeiende beplanting > 25 cm per 100m ¹	
maximale lengte overgroeiende beplanting 0 cm	maximale lengte overgroeiende beplanting ≤ 30 cm	maximale lengte overgroeiende beplanting ≤ 30 cm	maximale lengte overgroeiende beplanting ≤ 45 cm	maximale lengte overgroeiende beplanting > 45 cm	
Meetinstructie: Overgroei beplanting					

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.48.16

Groen		beplanting-bodembedekkers-snoeibeeld			
A+	A	B	C	D	
					
De bodembedekkers hebben geen storende takken.	De bodembedekkers hebben weinig storende takken.	De bodembedekkers hebben in beperkte mate storende takken.	De bodembedekkers hebben redelijk veel storende takken.	De bodembedekkers hebben veel storende takken.	
storende takken 0% per 100m ²	storende takken ≤ 5% per 100m ²	storende takken ≤ 10% per 100m ²	storende takken ≤ 20% per 100m ²	storende takken > 20% per 100m ²	
Meetinstructie: Overgroei beplanting					

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.48.12

Groen		beplanting-bosplantsoen-overgroei randen verharding of gras			
A+	A	B	C	D	
					
De rand van de verharding of het gras is volledig zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is goed zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is redelijk zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is nauwelijks zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is niet zichtbaar.	
gemiddelde lengte overgroei 0 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 10 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 25 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 40 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroei > 40 cm per 100m ¹	
maximale lengte overgroei 0 cm	maximale lengte overgroei ≤ 30 cm	maximale lengte overgroei ≤ 45 cm	maximale lengte overgroei ≤ 75 cm	maximale lengte overgroei > 75 cm	
takken in vrije doorgang nee	takken in vrije doorgang nee	takken in vrije doorgang nee	takken in vrije doorgang nee	takken in vrije doorgang ja	
Meetinstructie: Overgroei beplanting					

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie 51.48.51

Groen		beplanting-haag-gaten in haag			
A+	A	B	C	D	
					
Er zijn geen gaten in de haag.	Er zijn weinig gaten in de haag.	Er zijn in beperkte mate gaten in de haag.	Er zijn redelijk veel gaten in de haag.	Er zijn veel gaten in de haag.	
gaten 0% per 100m ¹	gaten ≤ 2% per 100m ¹	gaten ≤ 5% per 100m ¹	gaten ≤ 15% per 100m ¹	gaten > 15% per 100m ¹	

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie 51.48.33

Groen		beplanting-heesters-gesloten heesters-kaal oppervlak			
A+	A	B	C	D	
					
Er is geen kaal oppervlak.	Er is weinig kaal oppervlak.	Er is in beperkte mate kaal oppervlak.	Er is redelijk veel kaal oppervlak.	Er is veel kaal oppervlak.	
kaal oppervlak 0% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 5% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 10% per 100m ²	kaal oppervlak ≤ 25% per 100m ²	kaal oppervlak > 25% per 100m ²	

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.48.13

Groen		beplanting-heesters-overgroei randen verharding of gras			
A+	A	B	C	D	
					
De rand van de verharding of het gras is volledig zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is goed zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is redelijk zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is nauwelijks zichtbaar.	De rand van de verharding of het gras is niet zichtbaar.	
gemiddelde lengte overgroei 0 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 10 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 25 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroei ≤ 40 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroei > 40 cm per 100m ¹	
maximale lengte overgroei 0 cm	maximale lengte overgroei ≤ 30 cm	maximale lengte overgroei ≤ 45 cm	maximale lengte overgroei ≤ 75 cm	maximale lengte overgroei > 75 cm	
Meetinstructie: Overgroei beplanting					

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie 51.48.50

Groen		beplanting-heesters-snoeibeeld				
A+	A	B	C	D		
						
Heesters vertonen geen snoeiachterstand. Er zijn geen holle heesters.	Heesters vertonen weinig snoeiachterstand. Er zijn weinig holle heesters.	Heesters vertonen in beperkte mate snoeiachterstand. Er zijn in beperkte mate holle heesters.	Heesters vertonen redelijk veel snoeiachterstand. Er zijn redelijk veel holle heesters.	Heesters vertonen veel snoeiachterstand. Er zijn veel holle heesters.		
dode takken 0% per 100m ²	dode takken ≤ 1% per 100m ²	dode takken ≤ 5% per 100m ²	dode takken ≤ 10% per 100m ²	dode takken > 10% per 100m ²		
lengte ongewenste scheuten en opslag 0 m per 100m ²	lengte ongewenste scheuten en opslag ≤ 0,30 m per 100m ²	lengte ongewenste scheuten en opslag ≤ 0,50 m per 100m ²	lengte ongewenste scheuten en opslag ≤ 0,80 m per 100m ²	lengte ongewenste scheuten en opslag > 0,80 m per 100m ²		
mate 'holle' heesters 0% per 100m ²	mate 'holle' heesters 0% per 100m ²	mate 'holle' heesters ≤ 2,5% per 100m ²	mate 'holle' heesters ≤ 5% per 100m ²	mate 'holle' heesters > 5% per 100m ²		

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.48.06

Groen		beplanting-natuurlijk afval				
A+	A	B	C	D		
						
Er is geen bladafval/bloesem.	Er is weinig bladafval/bloesem.	Er is in beperkte mate bladafval/bloesem.	Er is redelijk veel bladafval/bloesem.	Er is veel bladafval/bloesem.		
bedekking 0% per 100m ²	bedekking ≤ 15% per 100m ²	bedekking ≤ 30% per 100m ²	bedekking ≤ 50% per 100m ²	bedekking > 50% per 100m ²		
maximale dikte 0 cm	maximale dikte ≤ 2 cm	maximale dikte ≤ 5 cm	maximale dikte ≤ 10 cm	maximale dikte > 10 cm		
Meetinstructie: Natuurlijk afval						

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.48.07

Groen		beplanting-onkruid			
A+	A	B	C	D	
					
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.	
bedekking 0% per 100m ²	bedekking ≤ 20% per 100m ²	bedekking ≤ 40% per 100m ²	bedekking > 40% per 100m ²	bedekking > 40% per 100m ²	
bedekking door resten 0% per 100m ²	bedekking door resten ≤ 10% per 100m ²	bedekking door resten ≤ 25% per 100m ²	bedekking door resten > 25% per 100m ²	bedekking door resten > 25% per 100m ²	
maximale hoogte 0 cm	maximale hoogte ≤ 10 cm	maximale hoogte ≤ 30 cm	maximale hoogte ≤ 50 cm	maximale hoogte > 50 cm	
zodevorming nee	zodevorming nee	zodevorming nee	zodevorming nee	zodevorming ja	
Meetinstructie: Onkruid					

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 50.15.01

Groen		beplanting-zwerfafval fijn			
A+	A	B	C	D	
					
Er ligt geen fijn zwerfafval.	Er ligt weinig fijn zwerfafval.	Er ligt in beperkte mate fijn zwerfafval.	Er ligt redelijk veel fijn zwerfafval.	Er ligt veel fijn zwerfafval.	
fijn zwerfafval (1-10 cm) 0 stuks per m ²	fijn zwerfafval (1-10 cm) ≤ 3 stuks per m ²	fijn zwerfafval (1-10 cm) ≤ 10 stuks per m ²	fijn zwerfafval (1-10 cm) ≤ 25 stuks per m ²	fijn zwerfafval (1-10 cm) > 25 stuks per m ²	
Meetinstructie: Zwerfafval fijn					

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 50.15.11

Groen		beplanting-zwerfafval grof			
A+	A	B	C	D	
					
Er ligt geen grof zwerfafval.	Er ligt weinig grof zwerfafval.	Er ligt in beperkte mate grof zwerfafval.	Er ligt redelijk veel grof zwerfafval.	Er ligt veel grof zwerfafval.	
grof zwerfafval (>10 cm) 0 stuks per 100m ²	grof zwerfafval (>10 cm) ≤ 3 stuks per 100m ²	grof zwerfafval (>10 cm) ≤ 10 stuks per 100m ²	grof zwerfafval (>10 cm) ≤ 25 stuks per 100m ²	grof zwerfafval (>10 cm) > 25 stuks per 100m ²	
Meetinstructie: Zwerfafval grof					

Groen-boom

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie -

Groen		boom-knotboom-snoeibeeld			
A+	A	B	C	D	
					
Geen takken die problemen veroorzaken.	Geen takken die problemen veroorzaken.	Geen takken die problemen veroorzaken.	Geen takken die problemen veroorzaken.	Takken die problemen veroorzaken.	
probleemtakken geen	probleemtakken geen	probleemtakken geen	probleemtakken geen	probleemtakken ≥ 1 per boom	

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie -

Groen		boom-leiboom-snoeibeeld			
A+	A	B	C	D	
					
Er is geen snoeiachterstand.	Er is weinig snoeiachterstand.	Er is in beperkte mate snoeiachterstand.	Er is redelijk veel snoeiachterstand.	Er is veel snoeiachterstand.	
maximale lengte scheuten 0,00 m	maximale lengte scheuten ≤ 0,50 m	maximale lengte scheuten ≤ 1,00 m	maximale lengte scheuten ≤ 1,50 m	maximale lengte scheuten > 1,50 m	

Verrekenen op via RAW-werkcategorie

Groen		boom-levenskrachtig			
A+	A	B	C	D	
					
De boom is zeer gezond en levenskrachtig.	De boom is gezond en levenskrachtig.	De boom is gezond en redelijk levenskrachtig.	De boom is niet gezond en nauwelijks levenskrachtig.	De boom is (bijna) dood.	
levenskracht goed	levenskracht redelijk	levenskracht matig	levenskracht slecht	levenskracht dood	

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51

Groen		boom-stamopschot			
A+	A	B	C	D	
					
Er is geen stamopschot.	Er is weinig stamopschot.	Er is in beperkte mate stamopschot.	Er is redelijk veel stamopschot.	Er is veel stamopschot.	
bedekking stamoppervlak door stamopschot 0% per boom	bedekking stamoppervlak door stamopschot ≤ 5% per boom	bedekking stamoppervlak door stamopschot ≤ 25% per boom	bedekking stamoppervlak door stamopschot ≤ 50% per boom	bedekking stamoppervlak door stamopschot > 50% per boom	
gemiddelde lengte stamopschot 0 cm per boom	gemiddelde lengte stamopschot ≤ 20 cm per boom	gemiddelde lengte stamopschot ≤ 50 cm per boom	gemiddelde lengte stamopschot ≤ 100 cm per boom	gemiddelde lengte stamopschot > 100 cm per boom	
maximale lengte stamopschot 0 cm	maximale lengte stamopschot ≤ 40 cm	maximale lengte stamopschot ≤ 70 cm	maximale lengte stamopschot ≤ 120 cm	maximale lengte stamopschot > 120 cm	
Meetinstructie: Stam-en wortelopschot					

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51

Groen		boom-wortelopschot			
A+	A	B	C	D	
					
Er is geen wortelopschot.	Er is weinig wortelopschot.	Er is in beperkte mate wortelopschot.	Er is redelijk veel wortelopschot.	Er is veel wortelopschot.	
bedekking boomspiegel oppervlakte door wortelopschot 0% per boom	bedekking boomspiegel oppervlakte door wortelopschot ≤ 20% per boom	bedekking boomspiegel oppervlakte door wortelopschot ≤ 50% per boom	bedekking boomspiegel oppervlakte door wortelopschot ≤ 100% per boom	bedekking boomspiegel oppervlakte door wortelopschot > 100% per boom	
gemiddelde lengte wortelopschot 0 cm per boom	gemiddelde lengte wortelopschot ≤ 20 cm per boom	gemiddelde lengte wortelopschot ≤ 50 cm per boom	gemiddelde lengte wortelopschot ≤ 100 cm per boom	gemiddelde lengte wortelopschot > 100 cm per boom	
maximale lengte wortelopschot 0 cm	maximale lengte wortelopschot ≤ 40 cm	maximale lengte wortelopschot ≤ 70 cm	maximale lengte wortelopschot ≤ 120 cm	maximale lengte wortelopschot > 120 cm	
Meetinstructie: Stam-en wortelopschot					

Groen-gras

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51

Groen		gras-bijmaaien rondom obstakels en bomen				
A+	A	B	C	D		
						
Grasvegetatie rondom obstakel of boom is niet hoger dan de omliggende grasvegetatie.	Grasvegetatie rondom obstakel of boom is nauwelijks hoger dan de omliggende grasvegetatie.	Grasvegetatie rondom obstakel of boom is enigszins hoger dan de omliggende grasvegetatie.	Grasvegetatie rondom obstakel of boom is veel hoger dan de omliggende grasvegetatie.	Grasvegetatie rondom obstakel of boom is zeer veel hoger dan de omliggende grasvegetatie.		
hoogte gras binnen een afstand van 0,3 m van obstakel of boom t.o.v. omliggende grasvegetatie gelijke hoogte	hoogte gras binnen een afstand van 0,3 m van obstakel of boom t.o.v. omliggende grasvegetatie $\leq 1,5$ x zo hoog	hoogte gras binnen een afstand van 0,3 m van obstakel of boom t.o.v. omliggende grasvegetatie ≤ 2 x zo hoog	hoogte gras binnen een afstand van 0,3 m van obstakel of boom t.o.v. omliggende grasvegetatie ≤ 3 x zo hoog	hoogte gras binnen een afstand van 0,3 m van obstakel of boom t.o.v. omliggende grasvegetatie > 3 x zo hoog		
Meetinstructie: Bijmaaien rondom obstakels						

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 50

Groen		gras-gazon-zwerfafval grof				
A+	A	B	C	D		
						
Er ligt geen grof zwerfafval.	Er ligt weinig grof zwerfafval.	Er ligt in beperkte mate grof zwerfafval.	Er ligt redelijk veel grof zwerfafval.	Er ligt veel grof zwerfafval.		
zwerfafval grof (>10 cm) 0 stuks per 100m ²	zwerfafval grof (>10 cm) ≤ 3 stuks per 100m ²	zwerfafval grof (>10 cm) ≤ 10 stuks per 100m ²	zwerfafval grof (>10 cm) ≤ 25 stuks per 100m ²	zwerfafval grof (>10 cm) > 25 stuks per 100m ²		
Meetinstructie: Zwerfafval grof						

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.18.06

Groen		gras-natuurlijk afval			
A+	A	B	C	D	
					
Er ligt geen bladafval/bloesem.	Er ligt weinig bladafval/bloesem.	Er ligt in beperkte mate bladafval/bloesem.	Er ligt redelijk veel bladafval/bloesem.	Er ligt veel bladafval/bloesem.	
bedekking 0% per 100m ²	bedekking ≤ 5% per 100m ²	bedekking ≤ 10% per 100m ²	bedekking ≤ 25% per 100m ²	bedekking > 25% per 100m ²	
maximale dikte 0 cm	maximale dikte ≤ 3 cm	maximale dikte ≤ 10 cm	maximale dikte ≤ 30 cm	maximale dikte > 30 cm	
Meetinstructie: Natuurlijk afval					

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.28.08

Groen		gras-overgroei randen beplanting			
A+	A	B	C	D	
					
De rand van de beplanting is zeer goed zichtbaar. De kant is recht gestoken.	De rand van de beplanting is goed zichtbaar. De kant is recht gestoken.	De rand van de beplanting is redelijk zichtbaar.	De rand van de beplanting is nauwelijks zichtbaar.	De rand van de beplanting is niet zichtbaar.	
gemiddelde lengte overgroeïend gras 0 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeïend gras ≤ 5 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeïend gras ≤ 10 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeïend gras ≤ 25 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeïend gras > 25 cm per 100m ¹	
maximale lengte overgroeïend gras 0 cm	maximale lengte overgroeïend gras ≤ 30 cm	maximale lengte overgroeïend gras ≤ 30 cm	maximale lengte overgroeïend gras ≤ 40 cm	maximale lengte overgroeïend gras > 40 cm	
recht gestoken kanten ja	recht gestoken kanten ja	recht gestoken kanten nee	recht gestoken kanten nee	recht gestoken kanten nee	
Meetinstructie: Overgroei beplanting					

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.18.05

Groen		gras-overgroei randen verharding			
A+	A	B	C	D	
					
De rand van de verharding is volledig zichtbaar.	De rand van de verharding is goed zichtbaar.	De rand van de verharding is redelijk zichtbaar.	De rand van de verharding is nauwelijks zichtbaar.	De rand van de verharding is niet zichtbaar.	
gemiddelde lengte overgroeïend gras 0 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeïend gras ≤ 5 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeïend gras ≤ 10 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeïend gras ≤ 25 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte overgroeïend gras > 25 cm per 100m ¹	
maximale lengte overgroeïend gras 0 cm	maximale lengte overgroeïend gras ≤ 30 cm	maximale lengte overgroeïend gras ≤ 30 cm	maximale lengte overgroeïend gras ≤ 40 cm	maximale lengte overgroeïend gras > 40 cm	
Meetinstructie: Overgroei beplanting					

Verrekenen op frequentie via RAW-werkcategorie 51.38.33

Groen		gras-vlakheid ondergrond			
A+	A	B	C	D	
					
Er zijn geen oneffenheden.	Er zijn weinig oneffenheden.	Er zijn in beperkte mate oneffenheden.	Er zijn redelijk veel oneffenheden.	Er zijn veel oneffenheden.	
hoogteverschil oneffenheden grasmatten 0 cm per 100m ²	hoogteverschil oneffenheden grasmatten ≤ 2 cm per 100m ²	hoogteverschil oneffenheden grasmatten ≤ 5 cm per 100m ²	hoogteverschil oneffenheden grasmatten ≤ 10 cm per 100m ²	hoogteverschil oneffenheden grasmatten > 10 cm per 100m ²	

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 50.15.15

Groen	gras-zwerfafval grof			
A+	A	B	C	D
				
Er ligt geen grof zwerfafval.	Er ligt weinig grof zwerfafval.	Er ligt in beperkte mate grof zwerfafval.	Er ligt redelijk veel grof zwerfafval.	Er ligt veel grof zwerfafval.
zwerfafval grof (>10 cm) 0 stuks per 100m ²	zwerfafval grof (>10 cm) ≤ 3 stuks per 100m ²	zwerfafval grof (>10 cm) ≤ 10 stuks per 100m ²	zwerfafval grof (>10 cm) ≤ 25 stuks per 100m ²	zwerfafval grof (>10 cm) > 25 stuks per 100m ²
Meetinstructie: Zwerfafval grof				

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.28.02

Groen	gras-recreatief grasveld-grashoogte			
A+	A	B	C	D
				
Het gras is voldoende kort voor het gewenste doel en komt overeen met recreatief gras A uit de Standaard RAW Bepalingen.	Het gras is voldoende kort voor het gewenste doel en komt overeen met recreatief gras A uit de Standaard RAW Bepalingen.	Het gras is voldoende kort voor het gewenste doel en komt overeen met recreatief gras B uit de Standaard RAW Bepalingen.	Het gras is voldoende kort voor het gewenste doel en komt overeen met recreatief gras B uit de Standaard RAW Bepalingen.	Het gras is te lang of te kort gemaaid voor het gewenste doel en komt niet overeen met recreatief gras B uit de Standaard RAW Bepalingen.
hoogte gras ≤ 80 mm per 100m ²	hoogte gras ≤ 80 mm per 100m ²	hoogte gras ≤ 100 mm per 100m ²	hoogte gras ≤ 100 mm per 100m ²	hoogte gras > 100 mm per 100m ²
hoogte na maaien ≥ 30 mm per 100 m ² ≤ 40 mm per 100 m ²	hoogte na maaien ≥ 30 mm per 100 m ² ≤ 40 mm per 100 m ²	hoogte na maaien ≥ 30 mm per 100 m ² ≤ 50 mm per 100 m ²	hoogte na maaien ≥ 30 mm per 100 m ² ≤ 50 mm per 100 m ²	hoogte na maaien < 30 mm per 100 m ² > 50 mm per 100 m ²
hoogteverschil na maaien ≤ 10 mm per 100m ²	hoogteverschil na maaien ≤ 10 mm per 100m ²	hoogteverschil na maaien ≤ 15 mm per 100m ²	hoogteverschil na maaien ≤ 15 mm per 100m ²	hoogteverschil na maaien > 15 mm per 100m ²
Meetinstructie: Grashoogte				

Verharding

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.88.03

Verharding		onkruid rondom obstakels			
A+	A	B	C	D	
					
Er is geen onkruid rondom de obstakels.	Er is weinig onkruid rondom de obstakels.	Er is in beperkte mate onkruid rondom de obstakels.	Er is redelijk veel onkruid rondom de obstakels.	Er is veel onkruid rondom de obstakels.	
bedekking binnen een afstand van 0,50 m van obstakel 0 per m ²	bedekking binnen een afstand van 0,50 m van obstakel ≤ 10 % per m ²	bedekking binnen een afstand van 0,50 m van obstakel ≤ 30 % per m ²	bedekking binnen een afstand van 0,50 m van obstakel ≤ 40 % per m ²	bedekking binnen een afstand van 0,50 m van obstakel > 40 % per m ²	
maximale hoogte onkruid 0 cm	maximale hoogte onkruid ≤ 10 cm	maximale hoogte onkruid ≤ 20 cm	maximale hoogte onkruid ≤ 30 cm	maximale hoogte onkruid > 30 cm	
Meetinstructie: Onkruid rondom obstakels					

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.88.01

Verharding		open verharding-elementenverharding-onkruid			
A+	A	B	C	D	
					
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.	
aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm 0 stuks per 100m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 10 stuks per 100m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 20 stuks per 100m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 30 stuks per 100m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm > 30 stuks per 100m ²	
bedekking 0% per 100m ²	bedekking ≤ 2% per 100m ²	bedekking ≤ 4% per 100m ²	bedekking ≤ 8% per 100m ²	bedekking > 8% per 100m ²	

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 51.88.02

Verharding		open verharding-ongebonden verharding-onkruid			
A+	A	B	C	D	
					
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.	
bedekking 0% per 100m ²	bedekking ≤ 3% per 100m ²	bedekking ≤ 15% per 100m ²	bedekking ≤ 25% per 100m ²	bedekking > 25% per 100m ²	
maximale hoogte 0 cm	maximale hoogte ≤ 10 cm	maximale hoogte ≤ 25 cm	maximale hoogte ≤ 50 cm	maximale hoogte > 50 cm	
Meetinstructie: Onkruid					

In het buitengebied en aan de randen zijn beheergroepen aanwezig die een sober onderhoud krijgen. Hier zijn geen beeldmeetlatten voor gegeven.

Bosplantsoen

Ruw gras

